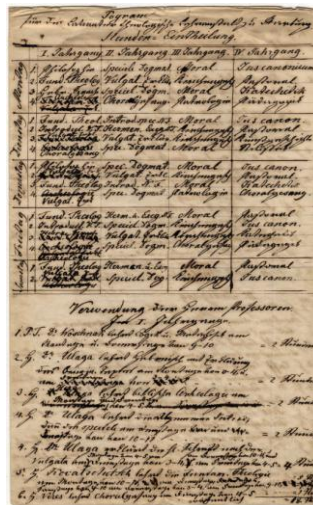

Od Bogoslovnega učilišča do Teološke fakultete

S prenosom škofijskega sedeža v Maribor leta 1859 je škof Anton Martin Slomšek v tem mestu ustanovil *Lavantinsko bogoslovno učilišče* ali visoko teološko šolo, ki je neprekinjeno delovala do druge svetovne vojne, in predstavlja začetek visokega šolstva v Mariboru. Leta 1939 je bilo Lavantinsko bogoslovno učilišče z Uredbo osrednje jugoslovanske vlade preimenovano v *Visoko bogoslovno šolo* v Mariboru. Odlok so podpisali minister za prosveto dr. Korošec, predsednik ministrskega sveta Dragiša Cvetković in podpredsednik ministrskega sveta dr. Maček. Tradicija Visoke teološke šole se nadaljuje v sedanji Enoti Maribor, ki je sestavni del Teološke fakultete Univerze v Ljubljani. Slomškova skrb za šolanje duhovnikov je bila prisotna že na začetku njegovega škofovskega delovanja, saj je po mnogih prizadevanjih dosegel, da je avstrijsko ministrstvo za uk in bogočastje že leta 1850 dovolilo prenesti zadnji letnik bogoslovja iz Celovca v Št. Andraž, kjer je imel ob sebi študente teologije – podoben korak sta ponovno storila škof Maksimilijan Držečnik leta 1968 s prenosom zadnjih letnikov bogoslovja iz Teološke fakultete v Ljubljani (kjer je šola gostovala od leta 1945) v Maribor in škof Franc Kramberger leta 1995 s prenosom celotnega študija na Enoto v Mariboru. V jubilejnem študijskem letu 2009/10 Enota v Mariboru Teološke fakultete Univerze v Ljubljani prehaja na bolonjski študij in se s tem vključuje v prenovljen visokošolski in univerzitetni študij v Republiki Sloveniji.

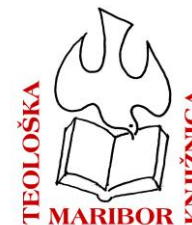
Slomškov Program Lavantinskega bogoslovnega učilišča 1859

Avtorica razstave in zloženke:
dr. Fanika Krajnc-Vrečko

Izbor besedil k razstavi:
dr. Fanika Krajnc-Vrečko
Marjetka Tuš

Oblikovanje panojev:
Brigita Klajnšek

Razstavo sta omogočili Nadškofija Maribor in Mestna občina Maribor

150 LET ŠTUDIJA TEOLOGIJE V MARIBORU

Razstava ob 150-letnici ustanovitve Slomškovega bogoslovnega učilišča

**Teološka knjižnica Maribor,
oktober 2009**

14. oktobra 1859 je škof Slomšek slovesno blagoslovil mariborsko bogoslovje ter teološko šolo in ta dan predstavlja »rojstni datum« visokega šolstva v Mariboru. Slomškov inavguralni govor je po vsebini podlaga za statut te častitljive ustanove, med drugim je dejal:

»Kar sta bila nekdej Oglej in Solnograd za svoj čas, to naj bo za naše in bodoče čase Maribor za našo škofijo; cvetoča drevesnica čednosti in učenosti, izobraževališče za bogovnete glasnike, ki bodo z veselim naznanilom evangelija širili srečo in blagoslov čez zelene vinske gorice, od palač bogatinov do revnih koč siromakov, od snežnikov karantanskih do ravnin stare Panonije ... In sedaj izročam v tej slovesni uri najdražji vrt cele naše škofije vaši skrbi in negi, častiti gospodje ravnatelji in profesorji, ta z velikim trudom in mnogimi žrtvami ustanovljen zavod, da postane drevesnica čednosti in znanosti za ljubo mater škofijo Lavantinsko, ki zasluži vso našo ljubezen in požrtvovalnost ... Živ pouk in živo učenje bodi duša našega mladega zavoda!«

***

Iz Slomškovega rokopisnega Programa bogoslovnega učilišča so poleg predpisane literature razvidna imena profesorjev, ki so v glavnem vsi bili tudi znanstveni delavci in njihova dela predstavljajo temelj teološke literature v slovenskem jeziku. Tudi Slomškovi nasledniki na škofovskem sedežu so bili profesorji teološke šole. Predstavljeni so le nekateri, po svojem delu najbolj znani profesorji.

»Tisti, ki so mnoge poučili, so kakor zvezde ...«

(Dan 12,3)

Ignacij Orožen

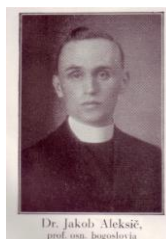
Dr. Jakob Mikavcovič Stepišnik,
škof lavantinski 1860–1890.

Franc Kosar

Dr. Mihael Napotnik,
škof lavantinski 1860–1900.

Dr. Jakob Aleksič,
prof. ust. bogoslovja

Dr. Fran Lukman,
č. kanonik, vseuč. prof.

Dr. Anton Jehart,
prof. ust.

Prejel "Franc Kovačič"

"Za človeka grel"

Profesorji UL Teološke fakultete Enote v Mariboru
v jubilejnem letu 2009

Teologija v službi človeka

Teologija spomina nam je predočila, da je spomin močnejši od razuma, je mnogo bolj dinamičen, je ustvarjalen v globljem pomenu kot razum. To, kar trajno ohranjamo v spominu, morda celo v kolektivnem spominu neke skupnosti, nas neprimerno bolj oblikuje kot golo razmišljanje. Pravzaprav nas stvariteljska moč spominjanja spreminja v to, kar se spominjamo, da smo. To je že ničkolikokrat preizkušeno pravilo, ki ga končno potrjuje vsakdanje življenje. Kar v spominu živo ohranjamo, pogosto tudi govorimo in uresničujemo in se v to spominjamo.

Marjan Turnšek

***

Krščanska teološka antropologija odgovarja v luči vere v stvarjenje in odrešenje, da je človek od Boga ustvarjen in od njega popolnoma odvisen. Je Božja podoba v celovitosti svoje telesno - duhovne resničnosti. Po poklicanosti v odnos z Bogom in drugimi, kar ga konstituira kot enkratno osebo, mu pripada čast in dostojanstvo v vseh fazah in vseh razsežnostih zemeljskega bivanja.

Avguštin Lah

***

Človek je avtonomno bitje, ki zato ni sredstvo, temveč je cilj samega sebe. V vsem tem se izraža dostojanstvo človeške osebe. To dostojanstvo je moralna podlaga za človekove pravice. Dostojanstvo zahteva, da ga spoštujemo.

Anton Stres

***

Človek, ki se je odločil za neki nazor, se vpraša, kako je treba živeti, da bo to v skladu s sprejetim prepričanjem. Tudi mi bi mogli to storiti ter izvajati etiko iz resnic, da smo telesno-duhovna bitja in da smo za svoje življenje odgovorni Stvarniku, resnic, ki smo jih bili ugotovili v prejšnjih poglavjih. Načelo: delaj dobro, ne stori nič slabega! pa spada po splošnem prepričanju med najosnovnejša in najjasnejša spoznanja.

Janez Janžekovič